

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Necessariam esse poenitentia pro impetranda uenia peccatorum cap. lx

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

es, cōplēdere aīo, q̄ magno sit tibi dedecori futurum, si
 paupertatis incōmodis, et impudicitiaē sordes adieceris.
 Si formosus es, dilce aīum q̄tūuis candidū, & purum in
 fici solere libidine: atq; eodē mō corpus quātūlibet spe
 ciosum luxu, ac uenere, reddi turpissimū. Si uero de for
 mis fueris, scito te multo et deformiorē effici incōtinen
 tia. Si uir sis, animaduertas nihil esse effeminatius hoīe li
 bidinoso. Si fœmina scire debes nihil magis decere mu
 lierē, q̄ pudicitiaē. Sed qm̄ de fœminis facta est hic tēpe
 riuā mentio, & iā ad opis finē appropinquamus, eas ip
 sas admonitas esse uelim, ne regrant a me sibi seorsum a
 uiris cōtinentiaē p̄cepta pponi: qm̄ par ratio est, & uiris
 lis, & muliebris cōtinentiaē: nec alia certe disciplina fœ
 minis opus est, q̄ ea, qua hactenus instruximus uiros. Ea
 dē sane censetur natura, et si mulieres habeantur, magis
 molles, & uiri magis impudentes. Sed iā uoluminis mo
 dus admonet, ut ad finē maturemus: satis esse arbitror
 dictū hactenus de castitate. Verū anteq̄ imponamus ex
 tremā his cōceptis manū, pauca q̄dā pri^o de p̄cōnitētia,
 quasi colophonē (ut aiūt) breuiter addēda cēsul. Hoc est
 enim ultimū remediū lapsis ut q̄ p̄ fragilitatem cecidit in
 p̄tīm, mox p̄ p̄cōnitētiaē instauret ad gratiaē, et p̄seueret
 postmodū realūptis uiribus in firmo p̄posito cōtinentiaē.

Necessariam esse p̄cōnitentiam pro impetranda uenia peccatorum. Cap. LX.

Poenitentia (ut eloquenter tradit lactātius) nō min
 mū locū iter uirtutes hēt. Vt. n. magnæ fragilitatis
 est cadere: ita magnæ est fortitudinis surgere: nec
 minoris fortassis q̄ stare. Nā reuocare gradū, superasq;
 euadere ad auras, Hoc opus, hic labor est, ut ait poeta
 Nō parū negocii est, ut aliq; ab iniqua cōsuetudine se ita
 reuocet, ut in uia possit redire uirtutis. Facilius quidē est
 (D. Ambrosio auctore) inueniri, qui recte seruauerint in
 nocentiam, quam qui congrue ægerint p̄cōnitentiam.
 Hæc est enim (modo tempestiue adeatur) medicina uul
 nerum: naufragii tabula: profugium, portusq; salutis.

DE RATIONE COERCEN. LIBID.

Prover. 20
v. Ioan. 1.

Tolle hanc de mundo, superne simul aditum uitæ mortalibus profus tollis. Ecquis est modo tam probus, tam iustus, ut ei non sit aliquando poenitentia necessaria? Scriptum est enim. Quis potest dicere mundum est cor meum, & purus sum a peccato? Quin etiam, iuxta illam apostoli Ioannis sententiam, si dixerimus quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus: & ueritas in nobis non est. Idcirco indulgentissimus pater noster Deus miseratus humanam imbecillitatem, aperuit peccantibus nobis poenitentiae asylum: quo quisque delictorum suorum poenitens, tanquam ad sacram aram confugere tuto possit: unde abripi nequeat, quoadulterque uelit in eo resipiscendi proposito perdurare: & donec ex diuina misericordia ad caelestem patriam perducatur. Hæc est enim illa sacra anchora, quæ in maxima tempestate, et in ultimis periculis solet deiici: et quæ sola in dubiis rebus seruare nos potest. Equidem multos noui, pluresque etiam legi: non ex eis modo, qui gustassent primoribus (ut aiunt) labris hoc reprobum uitæ genus, sed ex iis etiam, qui per omnes immundicias totos sese foedisimis quibusque uoluptatibus dedissent, emeruisse aliquando per poenitentiam, & ad frugem optimam rediisse: ut iam numero, choroque inscripti habeantur sanctorum. Securus sane est uenientiae quisquis deliquit: modo consilium non respuat poenitentiae. Verum donec manet quis in hac flamma, ac fornace libidinum, difficilis, grauisque uidetur resipiscencia: et si mille prouocetur, atque inuitetur exemplis. At si quando coeperit & ipse dolere de peccatis, ac paulatim ad meliora referre pedem, sentiet flammam illam, quæ tam uehemens prius apparuerat protinus diuini cuiusdam torris frigore temperari & ardorem in refrigerium commutari. Est, n. ea uis poenitentiae, ut possit uitæ conditiones mutare, & sicut nitrum, defricatis sordibus purificare animam, & ad calidorem pristinum restituere. Tantum cauendum est, ut nullatenus peccus tuum subeat ullo tempore impetranda uenientiae desperatio: quæ si tuo insederit quandoque animæ

mo, in extremum te deducet æternæ damnationis discrimen obstruens misero tibi omnes aditus conuersionis.

De maxima Dei benignitate & clementia ad parcendum peccatoribus. Cap. LXI.

Valde profecto mirum est, tantam diffidentia pmerendæ ueniæ accidere cuiquâ posse, ut unquâ uel de sua emendatione omnino desperet, uel de diuina clementia, & benignitate ullo pacto diffidat: quû omnia possibilis sint credenti: dicatq; ipse dominus. Discite quid est. Misericordiam uolo, & non sacrificium. Non enim ueni uocare iustos, sed peccatores ad penitentiam. Atq; idem ipse alibi asseuerat, maius esse gaudium super uno peccatore pœnitentiam agente, q̄ supra nonaginta nouem iustos, qui non indigent pœnitentia. Et, non tam proprium est Dei ulcisci, quâ parcere: nec tam pronum irasci, & exprobrare nobis, quæ fecimus, q̄ misereri, & ignoscere, q̄ peccauimus. Cognouit dominus, inquit propheta signum nostrum, & recordatus est, quoniâ puluis sumus, & ideo miseretur nostri. Non ne uis illa deperdita in deserto quaeritur nonaginta noue relictis: atq; inuenta demum pastoris humeris ad caulas cum gaudio reportatur? Non ne & dragma illa abscondita, ubi inuenta est, cum plausu, & exultatione uicinorum tutiori loco reponitur? Quid est, q̄ quisq; pœnitentiæ tarditati diffidat: aut commissorum ueniam ullo modo desperet? quum plane liqueat ex parabola redemptoris nostri Dei, nihil differre inter eos fratres, quorum alter a patre recedens portionem suam consumpserat uiuendo luxuriose: alter uero semper cû patre uixerat obsequiosus, & castus. Nam ubi ille conuersus ad patrem rediit, uenia statim impetrata, & stola, & anulo donatur: & receptus in partem hæreditatis, & æquatus alteri paternis rursum opibus fruitur. Et, n. sicut nihil prodest male uiuere ante actæ uitæ probitas: sic nihil obest pie, pudiceq; uiuenti impudicitia præterita: quû superueniens iniustitia omnem prorsus labem uitæ prioris absterferit. Quid non

Matth. 9.
Lucæ. 15.

Lucæ. 15.
psal. 102.

Ibidem

Ibidem